

เทศน์อบรมพระ ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๒๓

ตัวภพชาติแท้คือ....

พระพุทธเจ้าเป็นผู้ทรงรู้ทรงเห็นด้วยการปฏิบัติมาแทบล้มแทบตาย เกี่ยวกับจุดสำคัญของมหาสมมุติทานิยม และมหาทุกข์กลายเป็นมหาสุขบรมสุขขึ้นมาได้ มีพระพุทธเจ้าเท่านั้น ในสามโลกธาตุนี้มีจำนวนของสัตว์โลกมากเท่าไร ทำไม่จึงทรงทราบได้ เฉพาะพระพุทธเจ้าเพียงพระองค์เดียวเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่สิ่งเหล่านี้มีอยู่กับทุกคนและสัตว์ เพราะสิ่งเหล่านี้อยู่กับใจ เพราะฉะนั้นใจจึงเรียกได้อย่างเต็มปากไม่ผิดจากหลักความจริงเลยว่า คือ สถานที่ผลิตเครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ ของภพของชาติอยู่ตลอดเวลา ตัวภพตัวชาติแท้ก็คือจิตอวิชชา นี่เป็นของที่สัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันมาเป็นเวลานานแสนนาน ในบรรดาบุคคลและสัตว์รายหนึ่ง ๆ ตัวหนึ่ง ๆ

กิริยาที่แสดงออกแห่งอาการของจิตอวิชชา นั้น มีหลายประเภทนับไม่ถ้วน ท่านกล่าวไว้ย่อ ๆ ว่า กิเลสพันห้าตัณหาร้อยแปด ซึ่งเป็นแขนงเป็นที่ท่องเที่ยว เป็นที่ทำงานและกอบโกยผลของงานอันเป็นความทุกข์ความลำบากมาสู่ดวงใจของสัตว์โลก มีมากมาย ออกจากจิตอวิชชาเพียงอันเดียวเท่านั้น สิ่งเหล่านี้เป็นของที่มีอยู่ดั้งเดิมในสัตว์และบุคคลทั่ว ๆ ไป แต่ไม่มีใครที่จะสามารถฉลาดรู้ของสิ่งเหล่านี้ซึ่งเป็นตัวพิษตัวภัยได้แม้แต่รายเดียว นอกจากพระพุทธเจ้าเท่านั้น

เพราะฉะนั้นการที่จะปฏิบัติค้นคว้าสิ่งเหล่านี้ตามหลักศาสนธรรมที่ประทานไว้แล้ว จึงไม่ถือว่าเป็นของยากของลำบากอะไรพอที่จะให้สูติวิสัย หรือเหลือกำลังความสามารถของพวกเราชาวพุทธ เฉพาะอย่างยิ่งนักบวชผู้ตั้งใจปฏิบัติเพื่อรู้แจ้งแทงตลอด คำว่าวิภูจักรออกจากวิภูจิต ให้กลายเป็นวิมุติหลุดพ้นขึ้นมาที่จิตดวงนี้ ผู้ที่ยากลำบาก จะพูดเรียกว่าตัดพระเศียรหรือตัดพระทัยเพื่อรับรองสัตว์โลกทั้งมวลก็ไม่ผิด

เพราะพระพุทธเจ้าทรงเป็นศาสดาเอกของโลก ทรงปรารถนาความเป็นศาสดาเพื่อรู้ชนสัตว์โลกมาเป็นเวลานาน และทรงทุ่มเทพระสติกำลังความสามารถทุกด้านทุกทาง

เรื่อยมา ไม่เคยลดหย่อนอ่อนข้อท้อถอยแต่ประการใด ถ้าเป็นทางก็ไม่ใช้ทางธรรมดาที่เราสร้างกันขึ้น เป็นทางหลวงของโลกทั้งสามทีเดียว ที่จะได้ท่องเที่ยววิญญูจรไปมาได้ด้วยความสะดวกจากการสร้างขึ้นของพระพุทธเจ้า ได้แก่ทางศาสนธรรม ตั้งแต่พื้น ๆ จนกระทั่งถึงวิมุตติหลุดพ้น

เป็นทางที่ประทานไว้โดยถูกต้องแม่นยำไม่มีที่คำว่าผิด เพราะฉะนั้นคำว่า มัชฌิมาปฏิปทาจึงเป็นทางที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับสัตว์โลก ที่จะพยายามไต่เต้าไปตามสติกำลังความสามารถของตน จนถึงขั้นหลุดพ้นปลอดภัยด้วยมัชฌิมาปฏิปทานี้ เพราะพระองค์สร้างไว้แล้วโดยสมบูรณ์ ไม่มีอะไรบกพร่องแม้แต่น้อยเลย

การสร้างพระบารมีแต่ละชาติภพของพระองค์นั้น เอาชีวิตจิตใจเข้าแลกจนถึงวาระสุดท้ายทุก ๆ ภพทุก ๆ ชาติไป เราจะเห็นได้ชัดถึงเรื่องความพากเพียรความอดทน ความเป็นนักต่อสู้เพื่อสัตว์โลกจริง ๆ ก็คือศาสดาของพวกเรา ทุกข์ยากลำบากขนาดไหนในภพใดชาติใดที่ทรงบำเพ็ญ จนกระทั่งถึงพระชาติสุดท้ายคือ**พระสิทธัตถราชกุมาร** เสด็จออกทรงผนวช ทรงบำเพ็ญด้วยความลำบากลำบากนเรื่อยมา จนถึงได้ตรัสรู้สมพระทัยหมายในความเป็นศาสดาของโลกโดยแท้จริงแล้ว จึงได้ประทานพระโอวาทที่ทรงบำเพ็ญมาอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย และเห็นผลเป็นที่พอพระทัยนั้นแก่บรรดาสัตว์โลกเรื่อยมา นี่คือความลำบากลำบากในการบำเพ็ญเหตุของพระพุทธเจ้า

เราผู้ได้รับแล้วซึ่งพระโอวาทอันถูกต้องแม่นยำของพระองค์ น้อมเข้ามาเพื่อประพฤติปฏิบัติกำจัดสิ่งที่เป็นข้าศึกอยู่ในจิตใจกายวาจาของตนเท่านั้น ถ้าจะถือว่าเป็นความลำบากลำบากแล้ว เราก็เป็นคนหมดหวัง ไม่มีทางที่จะเด็ดขาดจากกองทุกข์ทั้งหลายเหล่านี้ไปได้ คงจะจมอยู่นี้เป็นอนันตกาลหาทางพ้นไม่ได้ เพราะทางพ้นนั้นถูกปิดตันแล้ว ด้วยอำนาจของกิเลสตัณหาอาสวะประเภทต่าง ๆ ที่ออกอุบายหลอกหลวงเราให้ท้อถอยอ่อนแอไปด้วยอาการต่าง ๆ

เช่น เป็นการบำเพ็ญลำบากบ้าง วาสนาน้อยบ้าง กำลังความสามารถไม่เพียงพอบ้าง ทำไปก็ลำบากลำบากอย่างนี้บ้าง สติปัญญาไม่มีบ้าง การจะก้าวเข้าสู่แนวธรรมของพระพุทธเจ้า เพื่อความพ้นทุกข์โดยอาการใดก็ถูกกิเลสปิดล้อมหรือกั้นไว้เสียทุก ๆ อาการ

จนหาทางออกไม่ได้และมอบความท้อใจให้แก่พวกเราจากกิเลส แล้วเราจะมีทางก้าว
จากกองทุกข์นี้ไปได้ที่ตรงไหน

ได้เคยแสดงเสมอว่าวิธีการต่อสู้กับกิเลส นั้น เป็นสิ่งที่ยากเย็นเข็ญใจทุกแห่งทุกแขนงแห่ง
การต่อสู้ ดังพระพุทธเจ้าทรงต่อสู้มาเป็นเวลานานแล้วจึงได้ผลสำเร็จ พระสาวกท่านก็
เช่นเดียวกัน เพราะทางนี้เป็นทางที่ฝันวากหนามคือกิเลสทุกประเภท ไม่ใช่จะเดินไป
อย่างราบรื่นดั่งงามสะดวกสบายหายห่วงในอิริยาบถต่าง ๆ ที่ว่าประกอบความเพียรไม่มี
อะไรมาคิดมาขวางมาลวงจิตใจ ให้ลุ่มหลงมกมายต่าง ๆ เป็นไปด้วยความราบรื่นดั่งงาม

สติปัญญาที่คล่องแคล่วแกล้งกล้าขึ้นมาเอง สมาธิก็เกิดขึ้นมาเอง มรรคผลนิพพานก็
เกิดขึ้นมาเองอย่างนั้น หาไม่ได้ ต้องเป็นขึ้นมาด้วยความฝ่าฝืน การต่อสู้กับกิเลสทุก ๆ
ประเภท เนื่องจากมันลุ่มอยู่ที่หัวใจของเราเป็นเวลานานจนนับเงื่อนต้นเงื่อนปลายไม่ได้
ว่าตัวไหนเกิดขึ้นมาเมื่อไร เพียงแต่คำว่าจิตวิเศษนี้ก็พร้อมแล้วที่จะผลิตลูกผลิตหลาน
ของกิเลสขึ้นมาให้เป็นที่พอกกับความต้องการของกิเลส แล้วเราจะผลิตศาสตราอาวุธได้
แก่ธรรมของพระพุทธเจ้าขึ้นมาภายในจิตใจแต่ละแง่ละแขนงนั้น ต้องถูกตัดถูกทอนถูก
กัดถูกขวาง ถูกย้ายตีแหลจากกิเลสมาแล้วก็ครั้งก็หน

เราเคยได้ทบทวนดูบ้างหรือไม่ในแง่แห่งความเพียรเหล่านี้กับการต่อสู้กับกิเลส หากยัง
ไม่ได้ทบทวนเลย ก็พึงทราบว่ามันแพ้กิเลสมาอย่างราบโดยลำดับในวงแห่งความ
เพียรของเราเอง จึงต้องใช้สติปัญญาศรัทธาความเพียรด้วยความรอบคอบขบคิดอยู่
เสมอ จึงจะมีทางแหวกว่ายไปได้เป็นระยะ ๆ ความเพียรเป็นสำคัญที่จะเป็นเครื่อง
สนับสนุนให้ก้าวหน้า ไม่ให้ถอยหลังได้ สติปัญญาเป็นเครื่องมือบุกเบิกทางเดินอันเต็ม
ไปด้วยขวากหนามคือกิเลสประเภทต่าง ๆ ปิดบังไว้อย่างมิดชิดปิดตา ให้ได้เบิกออกไป
ด้วยอำนาจของสติปัญญาที่เราผลิตขึ้นทุกวัน ๆ จนเป็นทางเตียนโล่งขึ้นมาด้วยสมาธิ
ตามขั้นของสมาธิ เตียนโล่งขึ้นมาด้วยโดยทางปัญญา ตามกำลังแห่งขั้นของปัญญา
และเตียนโล่งไปหมดไม่มีสิ่งใดเหลือ เพราะปัญญาเป็นเครื่องฟาดฟันหันแหลจากกิเลส ไม่มี
มีตกค้างอยู่ภายในจิตใจได้เลย

นี่เป็นทางเดินของผู้จะต่อสู้กับกิเลส จะพึงใช้สติปัญญาเป็นสำคัญอยู่ภายในใจนี้แล เพราะกิเลสอยู่ที่นี้อย่าเข้าใจว่าอยู่ที่ไหน วัฏวนของจิตจึงอยู่ที่นี้ เนื่องจากกิเลสพาให้วก ให้วนชนทุกขีใส่ตนด้วยงานของมันที่ทำ โดยหาสิ่งกีดขวางมันไม่ได้ เพราะเราไม่มีสติ ปัญญาที่จะกีดขวางกิเลสสร้างงานขึ้นมาภายในจิตใจของเรา และผลของงานก็คือ ความทุกข์ความลำบากความเดือดร้อนในที่ทุกสถานตลอดกาลทุกเมื่อแต่ไหนแต่ไรมา กิเลสเป็นอย่างนั้น

ไม่เคยสงสารใครก็คือกิเลส เอารัดเอาเปรียบสัตว์โลกที่สุดก็คือกิเลส ต้มตุ๋นหลอกลวง เก่งที่สุดไม่มีใครเสมอในโลกรทั้งสามนี้ก็คือกิเลส กดขี่บังคับบีบรัดไถทุกประเภทให้จิตอยู่ได้ อำนาจหมอบราบคาบหญ้าอยู่เช่นนั้นก็คือกิเลส ไม่ใช่สิ่งอื่นโดยอย่าพากันคิดกันคาดให้ เสียเวลา อันเป็นเรื่องส่งเสริมกิเลสไปโดยถ่ายเดียวอีกเท่านั้นไม่มีอย่างอื่น

เพราะฉะนั้นจงสำนึกใจของตนซึ่งเป็นสถานที่ผลิตกิเลสทุกประเภทขึ้นมาเพื่อเป็นกอง ทุกข์กับเรานี้ ให้เป็นสถานที่รบกับกิเลสประเภทต่าง ๆ ด้วยศรัทธาความเชื่อมั่นต่อการปราบกิเลสว่าจะต้องชนะ วิริยะความพากเพียรต่อสู้อย่าได้ลดละทำถอย สติเป็นเครื่อง กำกับทุกอาการของจิตที่แสดงออกในแง่ใดก็ตาม

สมาธิพยายามบังคับกิเลส ต่อสู้กิเลสตัวจุดลากจิต ให้ฟังชานรำคาญไปตามอารมณ์ ต่าง ๆ ซึ่งเคยได้สัมผัสสัมพันธ์กันมานาน้อยเพียงใดนับไม่ถ้วนอยู่แล้ว เพราะอำนาจ แห่งความลุ่มหลงของกิเลสนี้แล ให้เป็นความลุ่มหลงในอารมณ์ทั้งหลาย ให้ย້อนเข้ามา สู่ความสงบด้วยอำนาจแห่งความเพียร ศรัทธา สติและปัญญาของเราจนได้ อภัยยอม ให้จิตฟังเพื่อเห่อเหิมไปในอารมณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของจิตปรุงแต่งขึ้นมาหลอกตนเอง ด้วยอำนาจของกิเลส

นั่นแลคือจิตอวิชชามันเป็นเครื่องหลอกเครื่องวาดภาพขึ้นมา ภาพเรื่องนั้นภาพเรื่องนี้ แสดงเรื่องราวนั้นขึ้นมาเรื่องราวนี้ขึ้นมา อดีตผ่านไปแล้วก็ปีก็เดือนก็ปีขึ้นมาปรุงขึ้นมา หลอกเราอย่างสด ๆ ร้อน ๆ แล้วก็เชื่อมั่นอย่างสนิทติตจม ชนทุกข์ขึ้นมาเพราะความ เชื่อมั่นอย่างติตจมนั้นมากน้อยเพียงไร เราไม่มีทางทราบได้เพราะเชื่อมั่นอย่างจมติด แล้ว อดีตผ่านมามากเท่าไร ไม่ว่ามันจะปรุงเรื่องใดขึ้นมา เป็นต้องเชื่อมั่นทุก ๆ ระยะเวลา

แห่งความคิดความปรุ่งความผลิตขึ้นมาหลอกของมัน อนาคตที่ยังไม่มาถึงก็ปรุ่งแต่งไป แล้ว ปรุ่งเรื่องนั้นเรื่องนี้เรื่องดีเรื่องชั่ว จนเกิดเป็นทุกขขึ้นมากภายในตน

ขึ้นชื่อว่าสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏขึ้นด้วยอำนาจของกิเลสเป็นผู้บังการแล้ว จะไม่มีผลสะท้อนย้อนกลับมาทั่บถมหรือบีบคั้นจิตใจนี้ เป็นไม่มี เพราะฉะนั้นจงทราบว่าอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นร้อยทั้งร้อย เป็นเรื่องของกิเลสผลิตงานของมันขึ้นมาโดยอิสระ ไม่มีสิ่งต่อต้านหรือต้านทานกิดขวางต่อสู้มันบ้างเลย ถ้าไม่ใช่หนักปฏิบัติเราเท่านั้นจะเป็นผู้ใดเล่า รับทราบจุดใหญ่จุดแห่งวิญจักรวิญสงสาร จุดแห่งพาให้เกิดแก่เจ็บตายชนทุกขมาพร้อมในภพชาตินั้น ๆ จะมีที่ไหนถ้าไม่มีที่จิต

จะเป็นผู้ใดที่จะรู้จะเห็นสาเหตุแห่งความเป็นมาของความเกิดแก่เจ็บตายและเต็มไป ด้วยทุกขนี้ ถ้าไม่ใช่หนักปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้าที่ทรงสั่งสอนไว้แล้วโดยถูกต้องนี้ ยึดมาประพฤติปฏิบัติเป็นเครื่องมือให้ติดแนบกับตน ไม่ประมาทในอาการต่าง ๆ ของจิตที่แสดงออก ไม่มีผู้ใดจะรับทราบได้ มีผู้ปฏิบัติตามหลักแห่งสวากขาตธรรม เฉพาะอย่างยิ่งนักบวชนักปฏิบัติเรานี้แล จะเป็นผู้รู้ได้เห็นได้และทำลายกงจักรแห่งวิญจักรซึ่งมีอยู่ภายในจิตใจนี้ได้เป็นลำดับ ๆ ด้วยอำนาจแห่งศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา อันเป็นหลักใหญ่

เมื่อสติปัญญาซึ่งเป็นฝ่ายธรรมได้เข้าทำลายกงจักรคือโรงงานจิตอวิชชาของวิญจักรซึ่งมีอยู่ภายในจิตนั้นโดยลำดับแล้ว สมาธิที่ได้ยินแต่ชื่อในตำรับตำราที่จะปรากฏขึ้นมาอย่างชัดเจนในจิตของเราว่า จิตเวลานี้ได้รับความสงบแล้วด้วยอุบายวิธีนี้ ๆ สงบเข้ามาเพียงไรก็พึงทราบว่ากิเลสได้สงบตัวไปมากเพียงนั้น ได้ต่อสู้ต้านทานกับกิเลสตัวพาให้ฟุ้งซ่าน พาให้จิตฟุ้งซ่านได้มากน้อยเท่านั้น พอจะยังจิตให้เข้าสู่ความปลอดภัยได้แก่ความสงบได้เป็นพัก ๆ ไปได้ นี่ก็เป็นผลอันหนึ่งจากการปฏิบัติ

เพราะฉะนั้นจึงไม่ควรประมาทคำว่าสมาธิเพื่อความสงบใจ อันเป็นธรรมชาติสั่งสมกำลังขึ้นมาภายในใจ อย่างน้อยก็เป็นต้นทุนให้ใจได้รับความสงบร่มเย็นทรงตัวได้ ไม่ส่ายแส ไม่วุ่นวาย ไม่ถูกกิเลสตัวฟุ้งซ่านรำคาญทำลายไปเสียทุกกาลสถานที่ทุก

อริยาบถ ยังพอปรากฏเป็นความสงบตัวอยู่ได้ด้วยสมาธิธรรม เพราะอำนาจแห่งความเพียร

ขอให้ทุกท่านพิสูจน์เรื่องกองทุกข์ของตน มีอยู่ที่จิตใจนี้เท่านั้น ร่างกายเป็นวิบากชั้นร์ ผลพลอยได้มาจากกิเลสประเภทนี้แล้ว จะให้เป็นอย่างอื่นอย่างใดไปอีกก็ไม่ได้ เป็นเพียงวิบากของชั้นร์ ทุกข์ก็ทุกข์เท่าชั้นร์ คือรูปชั้นร์ เวทนาชั้นร์ที่มีอยู่ในนี้เท่านั้น จะให้มากยิ่งขึ้นไปกว่านี้ก็ไม่มีมาก แต่ส่วนทุกข์ที่จะเกิดขึ้นมาเพราะอำนาจของกิเลสผลิตขึ้นและเผาผลาญจิตใจให้ฉิบหายปนปัวอดววาย ทั้ง ๆ ที่จิตก็ตายไม่เป็นนั้นมีจำนวนมากยิ่งกว่าทุกข์ภายในธาตุในชั้นร์นี้เป็นไหน ๆ

จึงควรเห็นโทษแห่งทุกข์ที่เกิดขึ้นมาจากอำนาจของกิเลสผลิตนั้นว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะรีบแก้ไขให้หมดสิ้นไปจากใจเสียตั้งแต่บัดนี้ ธาตุชั้นร์ก็จะกลายเป็นธรรมดาของธาตุของชั้นร์หรือเป็นชั้นร์ล้วน ๆ ไปเสีย ไม่มีกิเลสตัวใดเข้ามาเสริมชั้นร์ให้เป็นทุกข์อย่างนั้น อย่างนี้มากขึ้นไป ด้วยความสำคัญของใจเอง

ความทุกข์ความลำบากภายในร่างกาย มีได้ทั้งพระพุทธรเจ้าและพระสงฆ์สาวกท่าน เพราะเป็นวิบากเป็นผลที่ปรากฏขึ้นมาแล้ว และเป็นเรือนของทุกข์ที่จะต้องอยู่อาศัยจนกระทั่งเรือนร่างนี้แตกสลายไปเมื่อไร ทุกข์จึงจะสลายไปตามชั้นร์นี้ไม่มีเงื่อนสืบต่อหมดไป แต่ทุกข์ภายในจิตใจนั้นยังมีเงื่อนสืบต่อ เพราะกิเลสพาให้สืบ กิเลสเป็นต้นเหตุพาให้เกิดทุกข์ขึ้นมาเรื่อย ๆ ไม่มีทางสิ้นสุดถ้าไม่แก้กิเลสอันเป็นตัวเหตุสำคัญผลิตทุกข์นั้นเสีย จะไม่มีทางหลุดพ้นเป็นอิสระเสรีภายในจิตใจได้เลย นี่เป็นหลักสำคัญที่เรา นักปฏิบัติทั้งหลาย จะพึงค้ำชูเชี้ยชูดคั้นในจุดสำคัญคือโรงงานของวิภูจักร ซึ่งมีอยู่ภายในวิภูจิตนี้ ไม่อยู่นอกเหนือจากนี้ไปเลย

อย่าเสียดายสิ่งใด ๆ ในโลก เป็นสิ่งที่เคยมีเคยเป็นเคยประสบพบเห็นเคยผ่านมาแล้วทั้งนั้น ไม่เลยยิ่งกว่านั้น ไม่พาคนให้วิเศษวิโส ไม่พาคนให้หลุดพ้นจากทุกข์ไปได้ เหมือนการรื้อถอนกิเลสอันเป็นสิ่งที่ต่ำช้าเลวทราม และเป็นสิ่งที่สกปรกรกรุงรัง เป็นสิ่งที่ก่อทุกข์ให้สัตว์ทั้งหลายได้รับความลุ่มจมไปมากที่สุดนี้เป็นสำคัญ ขอให้รื้อถอนต้นเหตุนี้

ด้วยความพากเพียร ด้วยสติปัญญาของเรา อย่าได้ลดละความเพียร ให้เสียตายที่ตรงนี้
อย่าให้ความเพียรหลุดไปเสียไปแม้แต่ขณะหรือเวลาหนึ่ง

ให้มีความเสียตายต่อความพากเพียร เสียตายต่อการต่อสู้กิเลสต้นหาอาสวะ เพื่อชัยชนะขึ้นมา สรูปแล้วให้เสียตายชัยชนะ ให้เสียตายความหลุดพ้นจากทุกข์ ให้เสียตายความเพียรที่เป็นเครื่องแก้หรือเครื่องถากถางกิเลส หรือเครื่องดำเนินเพื่อความหลุดพ้นจากกิเลสโดยประการทั้งปวง นี่เป็นความเสียตายเป็นความอาลัยที่ถูกต้อง การเสียตายการอาลัยสิ่งทั้งหลายในโลกนี้นั้น เป็นเรื่องของวิญญิตพาให้หมุนพาให้เวียนหลอกลวงแล้วชนทุกข์ให้เราตายแล้วเกิด เกิดแล้วตายเหมือนฟุตบอลกลิ้งไปกลิ้งมาในภพน้อยภพใหญ่ ซึ่งเต็มไปด้วยทุกข์ในทุกภพทุกชาติ ในขณะที่กลิ้งไปกลิ้งมาอยู่นั้นไม่ปราศจากทุกข์ได้แม้ขณะเดียว

ให้เห็นภัยในสิ่งเหล่านี้ประจักษ์ใจตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ที่ทรงพบมาแล้วทั้งทุกข์ทุกประเภท ภายในพระกายก็ทรงทราบแล้ว ทุกข์ภายในพระจิตพระองค์ก็ทรงทราบ สาเหตุที่จะให้เกิดทุกข์ทั้ง ๒ ประเภทนี้ขึ้นมาภายในกายในจิต พระองค์ก็ทรงทราบและทรงถอดถอนออกโดยสิ้นเชิงไม่มีสิ่งใดเหลือ เหลือแต่ความบริสุทธิ์วิมุตติล้วนๆ แล้ว นั่นแลคือจิตดวงประเสริฐ ธรรมดวงประเสริฐ ธรรมกับจิตเป็นอันเดียวกันแล้วไม่มีคำว่าสอง นั่นแหละที่นี้จะเห็นได้ชัดเจนประจักษ์ใจ พระองค์ได้เห็นประจักษ์พระทัยแล้ว

เราผู้ประพฤติปฏิบัติเมื่อได้ถอดถอนสิ่งลามกรกรุงรัง ก่อความทุกข์ให้แก่เราโดยถ่ายเดียวนี้ออกได้แล้ว ก็จะต้องเห็นประจักษ์เช่นเดียวกัน ว่าไม่มีสิ่งใดอีกแล้วที่จะมาผูกพันก่อกวนจิตใจ ให้รักให้ชังให้เกลียดให้โกรธ ให้โลภให้หลงโดยประการต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของกิเลสอาสวะทั้งหมด เพราะกิเลสได้สิ้นซากไปหมดแล้วจากใจ จึงกลายเป็นใจอิสระเสรี

ตั้งแต่ขณะนั้นไปแล้วเราจะเห็นคุณค่าแห่งความพากเพียรของเรา หนักเบาเล็กน้อย สะเป็นสะตายมาว่ามีคุณค่าอย่างยิ่ง ถ้าไม่มีความเพียรขนาดนั้นเป็นเครื่องหนุนแล้ว ผลคือความอิสระเสรีและความประเสริฐภายในจิตใจ ซึ่งไม่เคยรู้เคยเห็นนี้จะได้พบ

ได้เห็นกันเลย แต่นี่ได้ปรากฏขึ้นแล้วภายในใจของตนเอง เช่นเดียวกับพระพุทธเจ้าทรงปรากฏ และพระสงฆ์สาวกทั้งหลายปรากฏ เป็นธรรมประเภทเดียว มีความสม่ำเสมอ กัน ไม่มีของท่านผู้ใดยิ่งหย่อนกว่ากัน เพราะฉะนั้นการเห็นประจักษ์ในความบริสุทธิ์ ของตนโดยสมบูรณ์เต็มที่แล้ว จึงเป็นการเห็นพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์โดยสมบูรณ์ และพระสาวกของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์โดยสมบูรณ์อยู่ภายในใจดวงเดียวของตน นี้ไม่สงสัย

การที่จะลบล้างพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ว่าไม่มีนั้น ธรรมชาติที่รู้ที่เป็นอยู่ภายใน จิตใจของตน ประกาศอย่างโจ่งแจ้งอยู่แล้วกับตนเองว่า ธรรมประเภทนี้ลบล้างได้หรือไม่ ลบล้างได้อย่างไร เมื่อธรรมชาตินี้ไม่ใช่ฐานะที่จะลบล้างด้วยวิธีการใด ๆ ได้แล้ว พระพุทธเจ้า พระสงฆ์สาวก จะมีก็ همینก็แสนก็ล้านหรือกี่ล้าน ๆ พระองค์ก็ตาม ก็ไม่ใช่ ฐานะที่จะไปลบให้สาบสูญไปจากโลกได้ นี้แลคำว่าผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นเราตถาคต โดยสมบูรณ์นั้น เห็นในขั้นแห่งความบริสุทธิ์ของใจตนเอง

เมื่อใจของตนได้บริสุทธิ์เต็มที่แล้ว ก็ทราบชัดในความบริสุทธิ์ของพระพุทธเจ้าและสาวก และธรรมชาติที่บริสุทธิ์นี้ได้สิ้นสูญไปไหน หรือจะสิ้นสูญไปไหน ก็ทราบได้ชัดว่าไม่มี ความเคลื่อนไหวแบบสมมุติทั้งหลาย ไม่มีความเปลี่ยนแปลงแบบสมมุติทั้งหลาย เปลี่ยนแปลงกัน จึงไม่มีความสาบสูญดังโลกสมมุติทั้งหลายสาบสูญกัน เป็นแบบของ ธรรมชาติที่บริสุทธิ์โดยถ่ายเดียวเท่านั้น แบบอื่นไม่มีแทรก เพราะนี่ไม่ใช่สมมุติจะเอา สมมุติเข้ามาแทรกได้อย่างไร

เมื่อเป็นเช่นนั้นก็ยอมรับพระพุทธเจ้า พระสงฆ์สาวกอย่างเต็มใจ เช่นเดียวกับเรายอมรับ ใจที่บริสุทธิ์ของเรานี้ หาที่ขัดที่แย้งไม่ได้ เพราะเราหาที่ขัดแย้งใจของเราไม่ได้ เรา ประจักษ์ใจของเราในทางความบริสุทธิ์เต็มดวงใจแล้ว ก็เป็นการเชื่อพระพุทธเจ้า พระ สงฆ์สาวกท่าน ซึ่งเป็นแบบเดียวกันนี้อย่างเต็มใจเช่นเดียวกัน

ดังนั้นผู้ที่รู้ได้เห็นธรรมะอันบริสุทธิ์ภายในจิตใจ ใจกับธรรมเป็นธรรมชาติอันเดียวกัน แล้ว จึงไม่สงสัยพระพุทธเจ้า พระสงฆ์สาวก แม้จะมีจำนวนมากน้อยและปรินิพพานไป นานเพียงไรก็ตาม ตามกาลตามสมัยตามสมมุตินิยม ธรรมชาตินี้ไม่ใช่กาลไม่ใช่สมัย ไม่

ใช้สมมุตินิยม แต่เป็นหลักธรรมชาติของวิมุตติหลุดพ้นเป็นอย่างนี้ ก็ทราบภายในใจของตนอย่างชัดเจน นี่แหละคือความแนบสนิทของจิตกับธรรม ธรรมถึงกันที่จิต

จิตเป็นภาชนะที่เหมาะสมอย่างยิ่งกับธรรมทั้งหลาย ไม่มีสิ่งอื่นใดที่จะเหมาะสมยิ่งกว่าจิต ไม่มีสิ่งใดที่จะเป็นของคู่ควรยิ่งกว่าจิตสำหรับธรรม ธรรมจะมีมากน้อย พระพุทธเจ้าปรินิพพานไปจำนวนมากน้อยเพียงไร พระสงฆ์สาวกท่านบริสุทธิวิมุตติหลุดพ้นไปจำนวนมาก และนิพพานไปแล้วจำนวนมากน้อยเพียงไร ไม่มีอะไรเป็นเครื่องพิสูจน์ เพราะจิตไม่สามารถ เพราะไม่มีเครื่องมืออื่นที่จะพิสูจน์ธรรมชาติเหล่านั้นให้เห็น ประจักษ์ขึ้นมาตามความเป็นจริงของธรรมชาตินั้น ความมีของธรรมชาตินั้น

มีจิตดวงเดียวเท่านั้นที่ได้ชำระให้เต็มภูมิสมควรแก่ธรรมทั้งแท่ง สมควรแก่ธรรมที่บริสุทธิ์แล้วเท่านั้น จะสามารถทราบธรรมทั้งหลายได้ ตามที่พระพุทธเจ้าทั้งหลายท่านตรัสไว้ว่า ธรรมมีอยู่ ๆ มีอยู่ที่ไหน ใจเป็นผู้สัมผัสธรรม เมื่อใจสัมผัสธรรมขึ้นใดมากน้อยเพียงใด ธรรมก็มีอยู่กับใจดวงนั้นมากน้อยเพียงนั้น เมื่อถึงขั้นบริสุทธิ์วิมุตติธรรมแล้ว ธรรมที่บริสุทธิ์เต็มส่วนก็เต็มอยู่ภายในจิตใจของผู้เข้าสู่สัมผัสเต็มที่แล้วนั้นเท่านั้น ไม่สามารถจะแก่ผู้หนึ่งผู้ใด นี่ละคำว่าธรรมมีอยู่ รู้กันอยู่ที่ใจ สัมผัสกันที่ใจ ใจเป็นภาชนะสำหรับรับธรรมทั้งหลายในคำที่ว่าพระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่ามีอยู่

เพราะฉะนั้นจึงควรผลัดจิตใจของเราให้เหมาะสมแก่ธรรมขึ้นไปโดยลำดับ ตั้งแต่ขั้นสมาธิธรรมคือความสงบเย็นใจถึงปัญญาธรรมขั้นนั้น ๆ สมาธิก็ตั้งแต่ขั้นฌณิกะ รวมชั่วขณะชั่วกาลแล้วถอยตัวออกมา แล้วรวมแล้วรวมแล้วรวมหลายครั้งหลายหน ก็เป็นสมาธิที่แนบแน่นเข้าไป เมื่อขยายออกทางปัญญา สมาธิก็เป็นเครื่องหนุนปัญญาได้เป็นอย่างดี เพราะจิตที่มีสมาธิจะพิจารณาทางด้านปัญญา ย่อมเป็นความสะดวกสบาย เพราะจิตไม่หิวโหยกับอารมณ์ใด ๆ เนื่องจากจิตมีความอิมตัวด้วยความสงบ ถอยออกจากความสงบแล้วจึงทำหน้าที่ทางด้านปัญญาได้ด้วยความสะดวกตามขั้นแห่งสมาธิที่มีอยู่นั้น ๆ จะสนับสนุนปัญญาขั้นนั้น ๆ ให้มีกำลังมากขึ้นเป็นลำดับ จนถึงขั้นมหาสติมหาปัญญา

ไม่มีอยู่ที่ไหน ธรรมที่กล่าวเหล่านี้ อยู่ที่จิต ให้ผลดีขึ้นมา เวลานี้มีแต่กิเลสผลิตลูกเต้า หลานเหลนของมันขึ้นภายในจิตใจของเราที่ทราบตนอยู่แล้วว่าเป็นนักปฏิบัติ แต่การปฏิบัติของเรานั้นถูกกิเลสสวมรอยเข้าไปทำงานในวงความเพียรนั้นโดยไม่รู้ตัวเพราะ ความพลังผลอบ้าง ความท้อแท้อ่อนแอบ้างจิปาละ

เพราะกิเลสแหลมคมมากยิ่งกว่าสิ่งอื่นใดในโลกธาตุนี้ จะต้องแทรกเข้าไปได้ทุกกระยะถ้าสติปัญญาไม่ทันไม่เพียงพอ ด้วยเหตุนี้ท่านจึงให้อบรมสติปัญญาขึ้นด้วยความพากเพียรในแง่ต่าง ๆ ไม่ให้ลดละ จนกลายเป็นสติขึ้นมาเห็นได้อย่างชัดเจน กลายเป็นปัญญาขึ้นมาได้อย่างชัดเจน และฟาดฟันกิเลสประเภทต่าง ๆ ที่พอเหมาะพอสมกับกำลังของสตินั้นให้ขาดไปโดยลำดับ ๆ ได้อย่างชัดเจนเช่นเดียวกัน

เมื่อถึงขั้นมหาสติมหาปัญญาแล้วก็เป็นสติปัญญาที่เกรียงไกรที่สุด กิเลสจะเคยมีอำนาจวาสนามีกำลังวังชา เคยหลอกหลวงหรือตม้ตุนจิตใจดวงนี้มานานเท่าไร สติปัญญานี้จะตามทัน ๆ และฟาดฟันนั้นแหลกกันให้ขาดสะบั้นลงไปได้โดยลำดับ ๆ จนกระทั่งกิเลสประเภทต่าง ๆ เฉพาะอย่างยิ่งแม้แต่จอมกษัตริย์วัฏจักร คือ อวิชชาที่ยังต้องถูกหมอบลงไป ก็ไม่พ้นสติปัญญาขั้นนี้จะต้องตามทำลายจนได้ ไม่มีกิเลสแม้ปริมาณเหลืออยู่ภายในจิตใจนั้นเลย นี่คือนิเวศน์ที่พระพุทธเจ้าทรงดำเนินมาแล้ว เป็นมาแล้ว พระสาวกทั้งหลายก็ดำเนินมาแล้ว เป็นมาแล้ว ด้วยธรรมที่กล่าวมาเหล่านี้ เพราะฉะนั้นธรรมที่กล่าวมาอันเป็นฝ่ายเหตุนี้ จึงเป็นธรรมที่ทันสมัยอยู่เสมอกับผู้ต้องการจะเผากิเลส อย่านำให้กิเลสเผารเรา เหมาะสมอยู่ทุกกระยะ

คำว่าทุกขสังข สมุทฺถสังข นิโรธสังข มรรคสังข มีอยู่ที่ไหน ความจริงของสังขธรรมเหล่านี้ สถานที่อยู่ของสังขธรรมเหล่านี้อยู่ที่ไหน ท่านกล่าวไว้ในตำรา มีทุกคัมภีร์ เต็มอยู่ในคัมภีร์ แต่เป็นชื่อของสังขธรรม ตัวสังขธรรมจริง ๆ อยู่ที่ไหน ทุกข์คือความทุกข์กายทุกข์ใจ มีอยู่กับกายกับใจของเรานี้ นี่เป็นผลที่เกิดขึ้นจากสมุทัย

ทุกข์ทางร่างกายเกิดขึ้นจากความวิการของธาตุ อันเป็นสาเหตุอันหนึ่งที่จะให้ร่างกายได้เกิดความทุกข์ความลำบาก เช่น ดินฟ้าอากาศหรืออาหารเป็นเครื่องแสลง ทำให้ร่างกายกำเริบเกิดโรคเกิดภัยขึ้นมา ถ้าจะพูดถึงเรื่องสมุทัย อันนี้ก็เป็นสมุทัยของส่วนร่าง

กาย แต่ท่านไม่เข้ามาเกี่ยวข้องกับนัก สำคัญที่ใจจะมาเป็นผู้เสริมด้วยอำนาจของสมุทัย นั้นแหละ มายึดมั่นถือมั่นมาสำคัญผิดต่าง ๆ ให้เกิดความเดือดร้อนขึ้นมาเป็นทุกข์ขั้นที่สอง อันเป็นความทุกข์ใหญ่ยิ่งกว่าร่างกายเป็นทุกข์โดยธรรมชาติของตน

คำว่าสมุทัยคืออะไร แดนผลิตทุกข์ **สมุทัย** แปลว่าแดนผลิตทุกข์ขึ้นมา ท่านพูดย่อ ๆ เอาไว้ว่า กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา **กามตัณหา** ก็คือความรักความใคร่ในวัตถุ อารมณ์ต่าง ๆ ไม่มีสิ้นสุดยุติ รักอยู่เช่นนั้นไม่มีความอิ่มพอ ใคร่อยู่เช่นนั้นจนกระทั่งวัน ตายหาความสงบสยบตัวลงโดยลำพังไม่ได้เลย มีแต่ความหิวโหย มีแต่ความกระวน กระวาย เพราะความรักความใคร่ ความอยากได้ ความต้องการ เป็นอยู่เช่นนั้นตลอด ท่านว่ากามตัณหา

ภวตัณหา ยินดีในสิ่งที่มีอยู่เป็นอยู่ของตน ใครมีอะไรก็ยินดีในนั้น ติดในนั้น รักในนั้น ชอบในนั้น ไม่ว่าจะวัตถุ ไม่ว่าจะอารมณ์ ไม่ว่าจะอะไร ไม่ว่าจะส่วนหยาบ ส่วนกลาง ส่วนละเอียด อยู่ในวงแห่งภวตัณหา ยินดีในของมีอยู่ของตนทั้งนั้น **วิภวตัณหา** ของไม่มีก็ยินดีก็รักชอบอยากได้ ท่านว่าวิภวตัณหา สรุปแล้วมีตัณหา ๓ ประเภทนี้ เป็นผู้ออก หน้าออกตาแสดงออกถึงกับทางมารยาทให้เห็นอย่างชัดเจน นี้กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา

นิโรธ ท่านเพียงบอกไว้ว่าทำให้แจ้ง ให้เห็นนิโรธ อันนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องที่เราจะไปทำนิโรธ ให้แจ้ง โดยไม่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือกับอุบายวิธีการต่าง ๆ จะทำนิโรธให้แจ้งขึ้นมาเฉย ๆ นั้นทำไม่ได้ เพราะเป็นผลที่สืบเนื่องมาจาก มรรค มรรคคืออะไร **มคฺค** แปลว่าทาง หรือแปลว่าเครื่องมือปราบปรามกิเลสตัณหาเหล่านี้ ให้ลดน้อยลงไปจนกระทั่งสิ้น ซากไปจากจิตใจ

มรรคปฏิบัติคืออะไร สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปไป หมายถึงความฉลาดแหลมคมของ ไหวพริบปัญญา ที่จะให้ทันกับกลมายาของกิเลสทุกประเภทที่แสดงขึ้นมาภายในจิตใจ ดวงเดียวกัน กับสถานที่ผลิตสติปัญญาขึ้นมา สัมมาวาจา กล่าวด้วยอำนาจของสติ ปัญญา มีสติเป็นผู้ควบคุม กล่าวเพื่อฆ่ากิเลส ไม่ได้กล่าวเพื่อส่งเสริมกิเลส ไม่ได้กล่าว

เพื่อส่งเสริมทุกข์ แต่กล่าวเพื่อฆ่ากิเลสไม่ให้ทุกข์เกิดขึ้นมา สัมมาวาจา วาจาชอบท่าน
ว่า

สัมมากัมมันตะ การงานชอบของพระเราคืออะไร เราอย่าพูดถึงเรื่องการงานชอบของ
โลกทั่ว ๆ ไปซึ่งมีหลายแง่หลายแขนงตามเพศของเขา แต่เราหมายถึงงานของพระนี่ คำ
ว่าการงานชอบคืออะไร เกสา โลมา นขา ทันตา ตใจ นี่คือนานที่พระอุปัชฌาย์มอบให้
มาแต่ดั้งเดิมตั้งแต่พระพุทธเจ้าสืบมาว่า เกสา โลมา นขา ทันตา ตใจ ตใจ ทันตา นขา
โลมา เกสา นี่เป็นต้น นี่คือนานชอบ ท่านมอบงานให้สัมมากัมมันตะ

แล้วจะทำอย่างไรให้งานนี้เป็นไปด้วยความชอบธรรมดังที่ท่านสอนไว้อย่างนั้น ต้องใช้
ความพินิจพิจารณาเอาสติปัญญาเข้ามาจดจ่อต่อเนื่องกันในอาการเหล่านี้ ซึ่งจะ
สามารถซึมซาบไปทั่วสรรพางค์ร่างกายของเรา ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นอย่างไร เกสา โลมา
เป็นของสวยของงามหรือเป็นของสกปรกรกรุงรัง เป็นสิ่งที่น่าเกลียดน่ากลัว นขา เล็บ
ตใจ หน้ คนเรามีหน้เท่านั้นหุ้มห่อไว้ตลอดถึงสัตว์ จึงเรียกว่าสัตว์ว่าบุคคล ว่าหญิงว่า
ชาย ว่าสวยว่างามได้ พอถลกหน้ออกหมดแล้วคำว่าหญิงว่าชายว่าสัตว์ว่าบุคคลก็
หมดความหมายไปทันที

ให้เรียนให้ปฏิบัติสิ่งเหล่านี้ให้เห็นชัดเจนแจ่มแจ้งตามหลักความจริงที่มีอยู่ในตัวของเรา
ตใจ ตจบริยญโต ร่างกายนี้มีหน้หุ้มอยู่โดยรอบ หน้นี้แลเป็นเครื่องพรางตามนุษย์ตา
พาง ให้ถูกกิเลสหลอกลวงว่าเป็นของสวยของงามของจีรังถาวรไปเสียหมด ตาแจ้งตา
สว่างก็กลายเป็นตามีดไปหมด เพราะกิเลสมันปิด ตาไม่มีกระจกคือปัญญาส่องให้ถึง
ตามหลักความจริง ท่านจึงให้ใช้ปัญญาพิจารณา นี่เรียกว่าทำงาน ทำงานชอบ นี่ละ
ชอบที่จะถอดถอนกิเลสความยึดมั่นสำคัญผิด ออกมาจากความลุ่มหลง ให้ถอนตัวออก
มาด้วยความรู้ชอบเห็นชอบของปัญญา จนกระจายไปหมดทั่วสรรพางค์ร่างกาย

จะแยกออกไปทางด้านอสุภะมันก็เต็มไปด้วยอสุภะทั้งร่างกายนี้อยู่แล้วสงสัยที่ไหนกัน
เสกสรรปั้นยอว่าเป็นของสวยของงามให้กิเลสได้ใจไปทำไม เพราะสิ่งเหล่านี้กิเลสมัน
เป็นของปลอม มันจึงเสกของปลอมมาหลอกลวงพวกเรา ทั้ง ๆ ที่ไม่สวยไม่งาม มันก็

บอกว่าสวยว่างาม เราก็เชื่อมั่นรำไป ตัวคนทั้งคนหมื่นคลั่งไปหมด ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ตาย
ผายลมออกมาเท่านั้น มันก็เต็มไปด้วยของปฏิภูลเห็นประจักษ์กับใจแล้ว

ทำไมจึงไปยอมเชื่อกิเลสว่าเป็นของสวยของงามน่ารักใคร่ชอบใจอยู่ได้ หลงขนาดไหน
มนุษย์เรา เฉพาะอย่างยิ่งนักปฏิบัติผู้จะสอดส่องเรื่องเหล่านี้ให้เห็นด้วยปัญญา เอาไป
ไว้ที่ไหนปัญญาจึงไม่เห็นชอบ ตามสิ่งที่มีอยู่โดยหลักธรรมชาติแห่งความจริงของตนนี้
ให้ชัดเจนละ นี่คือการงานชอบ พิจารณาให้ชอบตามหลักของงานที่พระพุทธเจ้าทรง
มอบไว้

แยกลงไปความแปรสภาพมันแปรอยู่ทุกขณะทุกเวลา ไม่ฟังความจริงนี้บ้างเหอ ทำไม
จึงไปฟังสิ่งที่ว่า **นิจุจ** เทียง **สุขขิ** จะเป็นสุขไปเรื่อย ๆ เพลิดเพลินลุ่มหลงไปเรื่อย ๆ ตื่น
ลมตื่นแล้งไปด้วยอำนาจของกิเลสตัณหา รู้ใหม่ว่ามันหลอกไปขนาดไหน ความจริงมัน
เป็นของแปรสภาพอยู่ตลอดเวลาตามหลักธรรมเป็นอย่างนั้น **ทุกขิ** บีบบังคับหาความ
เป็นอิสระไม่ได้ **อนตตา** ใครจะอาจเอื้อมถือว่านี้เป็นเราเป็นของเราให้ได้รับความสุข
ความเจริญเย็นใจหายจากทุกขิไปได้ เพราะยึดสิ่งเหล่านี้ว่าเป็นตนเป็นของตน

มันจมมาด้วยความยึดความถือนี้มากมายเพียงไรมนุษย์และสัตว์เรา เพราะความเชื่อ
กิเลสตัวหลอกลวงตัวจอมปลอม แผลเผาส่งเหล่านี้ให้แตกแตกกระจายไปถึงหลัก
ความจริงเห็นอย่างชัดเจนด้วยปัญญา จะเอาอะไรไปเผามันละ เผาเครื่องจอมปลอม
ของกิเลสเสกสรรปั้นยอขึ้นมา นี่พูดถึงเรื่องร่างกายก็เห็นชัดเจนอย่างนี้ละ นี่ละคืองาน
ชอบ เติบจนกรรมก็เพื่อพิจารณาสิ่งเหล่านี้ นั่งสมาธิภาวนาก็เป็นงานแต่ละอย่าง ๆ ให้
ชอบด้วยการพิจารณาตามหลักธรรมที่ถูกต้องนี้จึงเรียกว่างานชอบ

สัมมาวายามะ ก็เข้าในจุดเดียวกันนี้ จึงไม่อธิบายให้มากไป แล้วก็ไล่กันลงไปถึงส่วน
ละเอียด สุข ทุกข์ เฉย ๆ เป็นเวทนา เป็นสัญญา เป็นสังขาร วิญญาณ อะไรระดิกขึ้น
มา กระเพื่อมขึ้นมา ตัวหลอกลวงต้องขึ้นมาพร้อม ๆ กัน เพราะกิเลสเป็นผู้ผลักดันให้
สัญญา สังขาร วิญญาณ เกิดขึ้นมา นี่เป็นเครื่องมือของกิเลสอยู่แล้ว จึงต้องใช้ปัญญา
เป็นเครื่องมือ เพื่อแยกแยะให้เห็นความจริง ความปลอมนั้นก็หายไป ๆ เพราะคำว่า **อนิ**

จจ๋ ทุทุข๋ อนตุตา แต่ละชั้นนั้ ๆ นั้นเป็นความจริงสามารถที่จะบล้างสิ่งจอมปลอมทั้งหลายเหล่านั้นได้

นี่พระพุทเจ้าท่านมอบงานให้พวกเราอย่างนี้ แล้วให้ทำงานนี้จนกระทั่งทะลุปรุโปร่งไปตามหลักความจริงของพระพุทเจ้าแล้ว กิเลสไม่ต้องบอกมันแตกกระจายไปหมด ยึดมั่นถือมั่นในรูป กิเลสอยู่ในรูป กิเลสอยู่ในเวทนา กิเลสแทรกอยู่ในสัญญา ในสังขาร ในวิญญาณ ถูกกำจัดออกด้วยตปธรรมจนไม่มีที่อยู่ เมื่อไม่มีที่อยู่ ตรงไหนจะพอมอยู่ได้มันก็หลบก็ซ่อนเข้าไป ๆ จนกระทั่งไปถึงจิต ไม่มีที่ไปแล้ว ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ทางรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ อันเป็นที่อยู่ที่อาศัยที่หลบซ่อนของกิเลสมานาน ก็ได้ถูกทำลายลงไปแล้วด้วย **อนิจจ๋ ทุทุข๋ อนตุตา** ด้วยอสุภะอสุภังอันเป็นธรรมชาติจริง

สิ่งที่ปลอมก็แตกไปหมด เห็นปรากฏชัดแต่ความจริงเท่านั้น กิเลสก็หาที่หลบซ่อนไม่ได้ เพราะกิเลสไม่ใช่ของจริงเป็นของปลอม เป็นข้าศึกต่อธรรมแต่ไหนแต่ไรมา จึงเอาธรรมเข้าปราบกิเลส เมื่อถูกทำลายลงไปเป็นลำดับ ๆ มันก็ยังเหลือแต่จิตอวิชชาเท่านั้นไปอยู่ที่ตรงนั้นเพราะไม่มีที่ไป ถูกตีต้อนเข้าไป พันเข้าไป แหกเข้าไป บริษัทบริวารถูกสติ ปัญญา ศรัทธา ความเพียร ฟาดฟันหันแหลกแตกกระจายกันไปหมด หลงแม่หลงลูก หลงปู่ ย่า ตา ยาย ไปรวมตัวอยู่ในจิต

เข้า จิตเป็นอะไร จิตมีจิตอวิชชาอยู่นั้นจะถือว่าเป็นเราเป็นของเราได้อย่างไร ก็ตัวปลอมทั้งตัวมันเข้าไปอยู่ในนั้นคือ **อวิชชาปจจยา** นั้นแหละ **อนิจจ๋ ทุทุข๋ อนตุตา** ของจิตกับของอวิชชากลมกลืนเป็นอันเดียวกัน สติปัญญาฟาดฟันลงไป ไม่นอกเหนือจากคำว่า **อนิจจ๋ ทุทุข๋ อนตุตา** เหมือนกัน ไว้ใจกันได้ยังไง ถือได้ยังไงถือจิต ก็เหมือนกินข้าวทั้งเปลือก เหมือนกินปลาทั้งก้างเดี๋ยวมันขวางคอตายว่าไง จึงต้องแยกแยะให้มันชัดเจน

ตป ๆ แปลว่าอะไร แปลว่าความแผดเผา เผาเข้าไป ๆ อันใดเป็นของปลอมทนอยู่ไม่ได้มันกระจัดกระจายไป อะไรเป็นของจริงทำลายก็ไม่สูญ เมื่อเป็นเช่นนั้นสติปัญญาทำลายเข้าไปตรงนั้น สิ่งที่เป็นของปลอมคือ **อวิชชาปจจยา** มันก็ถูกตีแตกกระจายสลายลงไปไม่มีสิ่งใดเหลือ สิ่งที่เหลือก็คือความบริสุทธิ์ของใจ นั้นของจริงแท้ไม่ฉิบหาย

นั่นละที่นี้การเปลื้องภพเปลื้องชาติ สำเร็จขึ้นมาด้วยการทำลายวางรังของอวิชาซึ่งอยู่ภายในวิภูจิตให้กลายเป็นวิภูจิต บัดนี้เป็นวิภูจิตแล้ว วิภูจักรกลับไม่หมุน สิ้นสุดกันลงในจุดนั้น นี่ผู้ปฏิบัติ พระพุทธเจ้าท่านปฏิบัติอย่างนี้ สอนธรรมไว้อย่างนี้ พระสาวกทั้งหลายท่านก็ปฏิบัติแบบนี้ ตะเกียกตะกายมาด้วยความทุกข์ความลำบากเช่นเดียวกันหมด เราจะไปหาสวรรค์นิพพานในการนอนจมอยู่กับกิเลสได้อย่างไร แล้วเราจะไปหาสวรรค์นิพพานด้วยการต่อสู้กับกิเลสในขณะที่กำลังเป็นทุกข์ได้ยังไง ต้องยอมรับว่าทุกข์

ทุกข์เคยเป็นมาแล้วด้วยความเพียรตั้งแต่พระพุทธเจ้ามาถึงขั้นสลบไสล ไม่จัดว่าเป็นทุกข์ได้ยังไง มีเราองค์ไหนใครบ้างที่ประกอบความพากเพียรจนถึงขั้นสลบไสล นอกจากสลบลงหมอนครอก ๆ ไม่มีวันตื่นเท่านั้น เพราะอำนาจของกิเลสมันจับตีสลงหมอนนั้น เราอย่าว่ามันผลักลงหมอนเลย มันตีสลงนั้น ครอก มีแต่กิเลสมันรุมล้อมอยู่ตลอดเวลา เรายังโอ้อ่าว่าเรงอยู่หรือว่าเราเป็นนักปฏิบัติ แล้วเขาว่าวัดป่าบ้านตาดปฏิบัติดีเครื่องครัด ตื่นลมเขาหรือ เราปฏิบัติกับกิเลสเครื่องครัดแค่นั้นมีไหม ถ้าไม่มีอย่าตื่นลมเขาให้เป็นการเสริมกิเลสขึ้นมาอีกประเภทหนึ่งจะลืมหันหน้าเข้าไป เอาตรงนี้จึงชื่อว่านักปฏิบัติ เอาให้เห็นจริงเห็นจังตามหลักพระพุทธเจ้าที่สอน

กิเลสไม่เห็นอำนาจของความพากเพียรที่กล่าวมาเหล่านี้ไปได้เลย เอ้า เวลากิเลสมันผาดโผน ต้องใช้อุบายวิธีการ ศาสตร์อาวุธคือสติปัญญาให้ผาดโผนเช่นเดียวกัน ให้เห็นมันอยู่เสมอ มันถึงขั้นจะสลบเข้ายอมสลบ มันถึงขั้นจะตายเข้าตาย ไม่ถอย คำว่าถอยไม่มี สุดท้ายกิเลสนั้นแหละจะสลบ กิเลสนั้นแหละจะตาย เราไม่ตาย พระพุทธเจ้าไม่พาทายเพียงสลบ สาวกทั้งหลายก็ไม่พาทาย ทำไมเราจะตายนักปฏิบัติด้วยกัน มีแต่ได้ยินว่ากิเลสมันตายเท่านั้น เอาให้จริงให้จัง

นี่พยายามสอนหมู่เพื่อนเต็มทีเต็มฐานเต็มสติกำลังความสามารถ ด้วยความเป็นห่วงเป็นใยหมู่เพื่อนยิ่งกว่าความเป็นห่วงเป็นใยใคร ๆ ทั้งนี้ เพราะได้ก้าวเข้ามาสู่แนวรบเข้ากรอบที่ควรจะได้จะถึงสิ่งที่พึงพอใจอย่างยิ่งแล้ว ทำไมจะพลาดไปได้ ให้กิเลสมันมาแย่งมาแบ่งสันปันส่วนไปกินเสียจนไม่มีติดเนื้อติดตัวเป็นไปไม่ได้หรือ สมควรแล้วหรือนักปฏิบัติเรา เอาให้จริงให้จัง การแนะนำสั่งสอนทุกแง่ทุกมุมได้ทุ่มเทลงเต็มสติกำลังความ

สามารถของตน ที่ได้ประพฤติปฏิบัติมาอย่างไรบ้างทางฝ่ายเหตุ และผลได้ปรากฏอย่างไรบ้าง

การแนะนำสั่งสอนเหตุกับผลก็กลมกลืนกันไปแล้วไม่มีอะไรที่จะน่าสงสัย ก็มีอยู่ตั้งแต่ประโยคพยายามของเราจะจริงแค่ไหน จะหวังวิภูจักร จะหวังความทุกข์ความลำบากในภพน้อยภพใหญ่ จะหวังในเรื่องความทุกข์เพราะกิเลสบีบบังคับ กิเลสที่มแทงหัวใจนั้น หรือจะหวังความพากเพียร หวงสติปัญญา ศรัทธาความเพียรที่จะฟาดฟันหันเหลกกกับกิเลส หวงมรรคผลนิพพานมากกว่ากิเลส หรือจะหวังอะไรมากกว่ากัน ต้องชั่งน้ำใจเจ้าของให้เต็มที่

อ้าว ฟาดลงไปอย่าไปเสียดายชีวิตนี้ เสียดายเท่าไรมันก็ไม่อยู่ ถึงกาลมันแล้วมันต้องตาย คนโง่ก็ตาย คนฉลาดก็ตาย คนมีกิเลสเต็มหัวใจก็ตาย คนสิ้นกิเลสก็ตายเมื่อถึงกาลของมันแล้ว วิบากชั้นนี้มันเป็นธรรมชาติอันหนึ่ง ยังไงก็ขอให้กิเลสตายไปก่อนที่ยังมีชีวิตอยู่นี้เถอะ เราจะได้เห็นความอัศจรรย์ที่พระพุทธเจ้าประกาศไว้ ๒,๕๐๐ ปีมาแล้วนี้ มีแต่ชื่อความอัศจรรย์ยังไม่ปรากฏในหัวใจเราเลย ฟังเป็นลม ๆ แล้ง ๆ มันก็เป็นลม ๆ แล้ง ๆ มันไม่มีความจริง เพราะความจริงยังไม่ขึ้นรับภายในจิตใจของเรา เนื่องจากความเพียรยังไม่รับกันพอที่จะปรากฏผลอันเป็นความจริงขึ้นมาประจักษ์ใจ เป็นอัตสมบัติของใจของตนอย่างสมบูรณ์ ฉะนั้นขอให้ทุกท่านได้นำไปพิจารณาพิจารณา เทศน์ไปเทศน์มารู้สึกอ่อนลง ๆ เหนื่อย

เอาละหยุดแค่นี้